

Előadó: Nevelő Judit
Ügyiratszám: 88/2017.

Iktatószám: 2017/L/0304-14

Az 1991. évi XX. törvény 109. §. (1., 2.) bekezdése alapján készült

S Z A K V É L E M É N Y

Pápa Város Önkormányzata felkérésére és költségvállalásával az

Esterházy-kastély kovácsoltvas kapujának restaurálását és rekonstrukcióját

Lehoczky János ötvös, kovács iparművész
(2000 Szentendre, Barackos út 4.)

tervezte és készíti.

Pápa Város Önkormányzata az Esterházy-kastély felújításának részeként a kerítés rekonstrukcióját is elindította állami támogatás igénybevételével. A komoly kutatómunkát igénylő munka elvégzésével Lehoczky János ötvös, kovács iparművészt bízta meg, aki a tervek szerint egy-másfél év alatt fejezi be a rekonstrukciót.

A művész kutatásai szerint a kapu feltehetően a párizsi Tuileriák kertjéből való, amelyet gróf Esterházy Ferenc vásárolt meg és szállította Pápára, majd az 1870-es évek elején került felállításra.

Származási helye a XVII – XVIII. századi francia kovácsoltvas kapuk stílusából és formavilágából (ú.n. csigák, levelek, virágdíszek, oszlopkialakítás) feltételezhető. A kapuegyüttes nagy része, a két griff madár kivételével, a szovjet csapatok bevonulása után eltűnt, további sorsáról írásos dokumentum nem maradt fenn.

A MANK Nonprofit Kft. által összehívott szakértői bizottság 2017. november 17-én megtekintette az alkotás 1:3-as léptékű tervrajzait a művész szentendrei műhelyében.

A kapuegyüttes rekonstrukciós terve alapján a két, ólomból öntött griffmadár, az őket tartó posztamensek és a kettő között elhelyezkedő kerítés és kapu jelenlegi állapota erősen deformálódott, hiányos vagy korrodált.

A kapu tervrajzához egyrészt a fennmaradt fotódokumentációt használta az alkotó, azonban a homályos kontúrok miatt a kor stílusát és az akkori megmunkálási lehetőségeket is számba vette. Így látható a terveken a gombos csigák használata díszítő és kötőelemként. (A gombos csiga készülhet négyzet-, lapos-, illetve gömbvasból. Jellemzősége: szabályos kör oldalú hengerből indul a csigavonal.) A gombos csigákat akantusz levelek gazdagítják.

A centrális pontokon kehelymotívum, a kapu feletti összekötő díszben indakehely motívum található, de legyező, margaréta, gömb, lándzsa motívumok is díszítik a kapuegyüttest.

A vaskapuk méretei:

nagykapu: 2240 mm x 4450 mm; kiskapu: 2050 mm x 1050 mm.

A griffek talapzatának mérete: 62 cm x 96 cm, a teljes magasság 108 cm.

A címereket tartó griffek anyaga: horgany öntvény.

A talapzatok és szobrok hiányosak és sérültek, így restaurálásra és kiegészítésre szorulnak.

A MANK Nonprofit Kft. – a szakértői vélemények alapján – a bemutatott 1:3-as léptékű tervrajzot és a rekonstrukciós tervet, elfogadásra és kivitelezésre javasolja a Megrendelőnek.

A pápai Esterházy-kastély kapuja valószínűsíthetően a méltán híres francia kovácművészet egyik hazai példája, történelmi érték. Szerencse, hogy maradt róla dokumentáció, ez alapján a rekonstrukciós szándék rendkívül jelentős kulturális tett.

A Lehoczky család a hazai és európai szakemberek elismertségét tudhatja magáénak egyrészt rekonstrukciós munkáinak, másrészt kortárs műveinek köszönhetően. Az Esterházy-kastély kapujáról végzett történelmi és restaurációs kutatása hatalmas szellemi teljesítmény. A munka megkezdését kiválóan előkészítette, az 1:3-as léptékű rajz komoly szakmai felkészültségről árulkodik, melyhez hazánkban egyedülállóan felszerelt műhellyel és apparátussal rendelkezik.

Magas szinten átgondolt, a szakma összes ismérőével alátámasztott, komoly művészi értékkel rendelkező remekmű készülhet el Lehoczky János tervei alapján.

2

Szakértők voltak: Farkas Ádám és Asszonyi Tamás szobrászművészek, a MANK Nonprofit Kft. részéről Nevelő Judit művészeti tanácsadó.

A MANK Nonprofit Kft. a szakvéleményért a szerződés szerinti bírálati díjat számolja fel.

A szakvéleményt készítette: Nevelő Judit művészeti tanácsadó.

Szentendre, 2017. november 27.

MANK Nonprofit Kft.
2000 Szentendre, Bogdányi u. 51.
Adószám: 23599714-2-13
Cégjegyzékszám: 13-09-151770

Matiszlovics Tibor
szolgáltatási igazgató

Kapják:

- Pápa Város Önkormányzata
- Dr. Áldozó Tamás polgármester
- Irattár

8500 Pápa, Fő u. 5.
muszaki@papa.hu